اخبار کوتاه

رئیس سازمان ملی استاندارد:

دستورالعمل کنترل کمیت برای مقابله با کم فروشی تدوین شود

رئیس سازمان ملی استاندارد ایران بر تدوین دستورالعمل و شیوه نامه کنترل کمیت و مقابله با کم فروشی تاکید کرد و گفت: ترک فعل مدیران قبلی موجب اثباتت تکالیف بر زمین مانده شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سازمان ملی استاندارد، «مهدی اسلامینه» در سومین جلسه طرح پایش و نظارت بر کمیت فرآورده ها که مدیران کل استاندارد استان های کشور به صورت مجازی شرکت داشتند بر تدوین دستورالعمل و شیوه نامه کنترل کمیت و مقابله با کم فروشی تاکید کرد.

وی گفت: مسئولان استانی بدون هیچ عذر و بهانه ای باید در اجرای این طرح در استان مبادرت ورزند و گزارش دقیقی از عملکرد هفتگی استان خود را در راستای این طرح ارائه کنند.

رئیس سازمان ملی استاندارد ایران، بحث مقابله با کم فروشی را جزو وظایف و از اولویت های برنامه این سازمان دانست و از اینکه ترک فعل مدیران قبلی باعث اثباتت تکالیف بر زمین مانده شده ابراز تاسف کرد.

وی تصریح کرد: اگر گفتمان ما گفتمان حق الناس است باید برای ادای حقوق مردم سرآز پا نشناسیم.

اسلام پناه تاکید کرد: با تلاش شبانه روزی و کار جهادی موضوع کم فروشی را در سرلوحه کشور پایش کرده و این اقدام را در راس برنامه های خود قرار دهید تا آمار کم فروشی به حداقل کاهش یابد.

فروش متری مسکن شما را صاحبخانه نمی کند

دبیر کانون سراسری انبوه سازان گفت: فروش متری مسکن با طرح های ساخت و ساز در تعارض است و همچنین این طرح کسی را صاحبخانه نخواهد کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، فرشید پور حاجت، دبیر کانون سراسری انبوه سازان در خصوص فروش متری مسکن در بورس گفت: بحث فروش متری مسکن در واقع یک ابزار چند وجهی است این عمل یک مکانیزم برای تأمین نقدینگی پروژه های عمرانی از یک سوی دیگر با توجه به شرایط اقتصادی که دچار چالش تورم است ارزش پول ملی مردم حفظ شود.

وی در ادامه بیان کرد در حال حاضر مردم نمی توانند خانه خریداری کنند و با اندک پولی که دارند حداقل می توانند چند متر از یک واحد مسکونی را خریداری کنند؛ با توجه به اینکه این طرح قرار نیست کسی را خانه دار کند وفقط برای تأمین سرمایه پروژه های شهرداری و سرمایه گذاری است.

دبیر کانون سراسری انبوه سازان در ادامه درخصوص اینکه فروش متری خانه در تعارض با ساخت و سازهای دولتی است بیان کرد: فروش متری خانه همانطور که گفتید در تعارض با برنامه های دولت همچنین حتی در تعارض با ساخت مسکن اجتماعی خود شهرداری است با توجه به اینکه طرح ساخت مسکن اجتماعی هدف اصلی اش خانه دار کردن دهک های مورد هدف جامعه است و این طرح فروش متری با این طرح در تعارض می باشد.

فرشید پور حاجت در پایان به مهر گفت: به نظر بنده بهتر بود شهرداری به جای طرح فروش متری خانه به برنامه ریزی برای ساخت مسکن اجتماعی در چارچوب دولت می پرداخت با توجه به اینکه فروش متری خانه ساختاری است که بنگاه های اقتصادی برای تأمین مالی پروژه های خود اقدام می کنند و این طرح قرار نیست بازار را تنظیم کند.

ارجاع ۱۶۳ پرونده واحد صنفی متخلف به تعزیرات حکومتی البرز

رئیس بازرسی و نظارت اتاق اصناف مرکز البرز اعلام کرد: پرونده ۱۶۳ واحد صنفی متخلف در اجرای طرح نظارت ویژه برای تنظیم بازار و کنترل قیمت هاطی ۴هفته اخیر به تعزیرات حکومتی این استان ارجاع شد.

به گزارش پیام آشنا، مهدی سیاهوشی اظهار کرد: یک هزارو ۱۵۸ واحد صنفی استان البرز در این مدت بازرسی شد.

وی اضافه کرد: تیم های بازرسی اصناف از ۳ هفته پیش با دستور دادستان مرکز استان البرز با محوریت اتاق اصناف، اداره کل صنعت، معدن و تجارت، تعزیرات حکومتی، جهاد کشاورزی و علوم پزشکی در سطح استان فعالیت خود را آغاز کردند.

رئیس بازرسی و نظارت اتاق اصناف مرکز البرز خاطرنشان کرد: گشت های مشترک تنظیم بازار با محوریت بررسی وضعیت قیمت کالاهای اساسی و نظارت بر قیمت سایر کالاها و خدمات انجام می شود.

سیاهوشی گفت: در اجرای این طرح بیشترین تمرکز بر روی کالاهای اساسی مانند گوشت قرمز، مرغ، روغن، برنج، ماکارونی و امثال آن صورت می گیرد.

وی اظهار کرد: مردم البرز می توانند در صورت مشاهده هرگونه تخلف در زمینه گرانفروشی و کم فروشی مراتب را به واحد نظارت و بازرسی اتاق اصناف البرز با شماره تلفن ۳۶۱۱۷ اطلاع رسانی کنند.

بورس

بازگشت هیجان فروش به بورس با اقدام شورای رقابت

علی فراقی گفت: زمانی که مردم سازمان به دبیر از اختیارات خود عمل کند همیشه نتایج منفی به بار خواهد داشت خصوصاً که این تصمیم‌ها در ارتباط با اموال و سرمایه مردم باشد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، علی فراقی کارشناس بازار سرمایه با بیان این که «بازار در روز نوشته میله هفته» با نوسانات و خبرهای متعددی همراه بود، گفت: یکی از مهم‌ترین خبرهای مضر برای بازار سرمایه نامه شورای رقابت بود که البته بعد از آن مشخص شد این شورا آنچنان توانایی اجرایی بر خصوص فعالیت و جلوگیری از عرضه خودرو در بورس کالا را نداشته است. فراقی افزود: اگر بخواهیم در قسمتی فاکتورهای خبری و بنیادی بازار را کنار بگذاریم به دم تولیتی شکست صنایع در محدودیت‌های خاص خودشون، این توسلات و تکنفه‌های قیمتی را از قبل داده و مورد‌ی هم که البته کفش ارزش معاملات نسبت به روز گذشته عدم توان بیشتر را گوش زد کرد این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: همانطور که قبل تر در خصوص منتشر نشدن خاصی در مسیر بازار یا به وجود نیامدن ریسک خاصی در بازار برای حرکت آن بود انتظار می‌رود همانطور که بازار در ساعات اولیه خودبه خودی عمل کرده بود بتواند معاملات دیروز را با روند معاملاتی مساعد تر و پرانتقاد تر پیش ببرد، چیزی که اتفاقاً از در نهیت دوم تایم معاملاتی برای روز دوشنبه بوده اما نامه شورای رقابت باعث هیجان شکل گرفته ملع از آن شد ولی تحوه معاملات برخی شرکت‌ها خصوصاً خودرویی‌ها در نیمه دوم بازار به خوبی جمع آوری به صورت حجم‌های قابل توجه در قیمت‌های پایین‌تر را نمایش داد. البته این رفتار در برخی دیگر نمادها هم‌به خوبی مشاهده شد.

سخنگوی اقتصادی دولت:

نان گران نمی‌شود

سخنگوی اقتصادی دولت بار دیگر تاکید کرد که نان گران نمی‌شود، گفت: محدودیتی هم برای خرید نان وجود ندارد.

به گزارش پیام آشنا، سید احسان خاندوزی سخنگوی اقتصادی دولت در نشست با خبرنگاران درباره بودجه ۱۴۰۲ بیان کرد: بخش اعظم میزان رشد مجموع بودجه سال آینده که بعضاً واکنش‌هایی در برداشته، ناشی از انتقال تبصره ۱۴ به داخل بوده است و این امر به جهت شفافسازی انجام گرفته است. افزایش میزان حقوق کارکنان که در مبله سال اضافه شده بود و جزو بودجه ۱۴۰۱ نبود، رقمی را به عنوان هزینه جاری اضافه کرد که باید در مقایسه اعداد لایحه با قانون دقت شود.

وی افزود: احساس اینکه دولت در حال حرکت به سمت انبساط بودجه است، صحیح نیست در حالی که حرکت اصلی دولت کنترل نقدینگی و ایجاد ثبات است تا مهار تورم را در بردلشته باشد سقف تسهیلات تکلیفی شبکه بانکی برای اولین‌بار در بودجه سال آینده تعیین شده و امیدواریم با همکاری مجلس تغییری نکند.

سخنگوی اقتصادی دولت گفت: با مصوبه اخیر شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا بستر بهتری برای فروش اموال مازاد بازار شده و کار تسهیل می‌شود.

خاندوزی عنوان کرد: روزهای آینده سرفصل‌های برنامه تحول کوتاه‌مدت اقتصاد ایران رئیس‌جمهور اخیراً در مجلس بیان کردند را تبیین خواهیم کرد. همچنین هفته‌های آینده مجموعه‌هایی از پروژه‌ها افتتاح خواهد شد و پالایشگاه ۱۴ پارس جنوبی تا قبل از پایان سال افتتاح می‌شود و آغاز بهره‌برداری رسمی از اولین سکوی تولید فاز ۱۵ پارس جنوبی را خواهیم داشت.

عرضه مسکن و خودرو در بورس

وی در پاسخ به سوالی درباره سامانه مودیان مالیاتی خاطرنشان کرد: این سامانه جزو اصلاحات ساختاری نظام مالیاتی و شفافیت معاملات در کشور است که بسیاری از مشکلات حوزه قضایی و کلاهبرداری را به حداقل خواهد رساند. دولت سیزدهم زمانی آغاز بکار کرد که موعد قانونی تکمیل این سامانه به پایان رسیده بود، ولی با اهتمام دولت سیزدهم سامانه آماده و آزمایش شد و از ماه‌های گذشته فراخوان داده و فعال شده است. امروز حدود ۳۰۰ شرکت امم از بورسی و غیر بورسی از آن استفاده می‌کنند.

سخنگوی اقتصادی دولت هم‌چنین درباره بورس مسکن تصریح کرد: آنچه در دنیا انجام می‌گیرد، عرضه‌ی مسکن در بورس است و نهاد جدیدی را فقدانی نمی‌شود؛ یکی از راه‌ها، صندوق املاک و مستغلات است و این صندوق‌ها به مردم اجازه می‌دهد با هر میزان آورده‌ای نه یک واحد بلکه میزانی از واحدها را خریداری کنند. این می‌تواند باعث کاهش نقدینگی و خانه‌دار شدن مردم شود.

خاندوزی در پاسخ به سوالی درخصوص عرضه خودرو در بورس گفت: عرضه خودرو در بورس متأثر از مصوبه شورای‌عالی بورس و با نظر مثبت وزارت صمت انجام گرفت. این یک شیوه است و دولت منفعت مردم را در نظر می‌گیرد. دولت اقداماتی در موضوع عرضه و تولید و تعیین حداقل و حداکثر قیمت‌ها در بازار خودرو ادامه دارد و به گفته فعالان بازار، هر روز بازار قیمت‌های جدیدی را به خریداران اعلام می‌کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از خبر آنلاین، آن‌طور که از روند بازار حاکی است، قیمت خودرو در مسیر صعودی حرکت می‌کند و به نظر می‌رسد عامل مهم افزایش قیمت خودرو، دلار باشد. به باور فعالان بازار، تکان قیمت‌ها همچنان در بازار ادامه دارد.

برخی کارشناسان اعتقاد دارند که تغییر شیوه عرضه خودرو می‌تواند مسکنی باشد که در نهایت به‌صورت موقت بازار را کنترل کند.

به گفته آنها، تا زمانی که میزان عرضه و تقاضا به تعادل نرسد، شرایط اقتصادی بهبود نیابد و نرخ دلار به ثبات بلندمدت نرسد، بازار خودرو همچنین حذف سوداگری و دلال‌ها از بازار خودرو انجام داده است. یکی از ابزارهای موثر برای حذف دلال‌ها، بورس کالا دیده شد که دسترسی و شفافیت و مجموع منفعت مصرف‌کننده واقعی و سازنده واقعی بیشتر خواهد بود و قبلاً هم گفته‌ایم اگر وقعا سازوکار موثرتری برای تامین منفعت مردم هست، از آن استقبال می‌کنیم. بیش از ۲۷۵۰ میلیارد تومان قیمت کمتر از قیمت بازار است و این منفعتی است که مردم داشته‌اند.

نان گران نمی‌شود

وی درباره فاز دوم طرح هوشمندسازی تخصیص آرد، عنوان کرد: چون مسأله دسترسی مردم و طبقات ضعیف به نان اهمیت داشت، دولت در این باره تدبیر متفاوتی نسبت به سایر کالاهای اساسی داشت. در فاز اول بیش از ۹۸ درصد نانوایی‌های کشور به مکانیزه رصد توزیع هوشمند آرد در کشور متصل شدند. اجرای فاز اول طرح نشان داد بخشی از آرد یارانه‌ای از شبکه کشور خارج می‌شده است. نکته مهم اینکه متأسفانه آسیب‌شناسی مشکلی که در گذشته وجود داشت، مورد جهت‌گیری رسانه‌ای قرار گرفت. این طرح این آسیب را شناسایی کرد و امیدواریم تا پایان سال مسأله فاز دوم اجرا شود.

سخنگوی اقتصادی دولت ادامه داد: خبری از آزادسازی قیمت نان نیست و محدودیتی برای خرید نان وجود ندارد. هم‌چنین محدودیت نانواها در خرید آرد برداشته می‌شود و می‌توانند هرچه که بپیشتر پخت کنند، بیشتر آرد بخرند. وسعت‌هزینه دولت که هرشب پرداخت می‌شود هم افزایش خواهد یافت. خاندوزی درباره رصد اخیر قیمت ارز گفت: بیش از ۸۰ درصد نیازهای ارزی کشور از طریق بازارهای اصلی صورت می‌گیرد. مشاهده در کلل‌هایی که خرید و فروش کاغذی و قمار ارز می‌شود، بدون توجه به بازارهای رسمی کشور، شاهد افزایش قیمت ارز بودیم و امیدواریم دستگاه‌های مسئول وضعیت را مهار کنند.

وی افزود: مجدداً تاکید می‌کنیم که نباید سهم بازارهای کاغذی و قمار را بررنگ جلوه دهیم و تأکید رئیس‌جمهور این است بانک مرکزی اهتمام خود را در مسیر ثبات بازار ارز به‌کار بگیرد و رئیس کل بانک مرکزی سفرها و کمک‌هزینه دولت را تا کم‌هزینه‌تر منابع ارزی واردات را تامین کنیم و رفتاری‌ارز مبادله ارز مسافر ارز است تا این تمهیدات زمینه سایز بازگشت ثبات به بازار خواهدشد.

توجه به سبد معیشت کارگران در تعیین دستمزد ۱۴۰۲

یک کارشناس حوزه کار پیشنهاد کرد که یک تیم کارشناسی متشکل از اقتصاددانان و نخبگان دانشگاهی در کنار گروه‌های کارگری، کارفرمایی و دولت در کمیته دستمزد شورای عالی کار تشکیل شود تا ابعاد دستمزد ۱۴۰۲ با نگاه علمی‌تر و متناسب با شرایط اقتصادی مورد بررسی قرار گیرد.

به گزارش پیام آشنا، حمید نجف با بیان اینکه افزایش حقوق و دستمزد موجب بالا رفتن تورم نمی‌شود، اظهار کرد: در بحث حقوق و دستمزد معمولا تحلیل این است که برای کنترل قیمت‌ها و تورم بهتر است دستمزدها کنترل شود و این سیاست در سال‌های قبل توسط دولت‌ها دنبال شد و به شکست انجامید لذا معتقدم اگر حداقل یا حداکثر دستمزد را ۱۰ درصد یا ۲۰ درصد افزایش بدهیم، اتفاق خاصی در تورم نخواهد داشت چون تورم را همه ساله داریم و هیچگاه از بین نمی‌رود و این مساله بیشتر طبقات ضعیف و حداقل بگیر را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

وی ادامه داد: امسال برای جامعه حداقل بگیر را بسیار مهم دانست و گفت: شورای عالی کار اسمال کار مهمی پیش رو دارد و باید بر اساس خط معیشت و سبد هزینه‌های مصرفی یک خانوار ۴ نفره در خصوص دستمزد تصمیم بگیرد. منافسانه در برخی سالها اقلامی از سبد معیشت حذف می‌شد یا کالاهایی که رشد تورمی کمتری داشتند در سبد گنجانده می‌شد لذا امسال باید سبد معیشت را عادلانه انتخاب کنیم تا محاسبه تورم سبد معیشت واقعی‌تر باشد.

نجف افزود: در حال حاضر هزینه‌های بهداشت و درمان با قیمت کالاهای اساسی و اقلام خوراکی بر هیچ کسی پوشیده نیست لذا کمیته دستمزد باید سبد غذایی خانوار را براساس اقلام مصرفی و محصولات پروتئینی که یک فرد پتولد کالری خود را تامین کند و با آن ادامه حیات داشته باشد، تعریف کند.

وی با اشاره به آغاز فعالیت کمیته دستمزد از هفته‌های آتی پیشنهاد کرد: یک تیم کارشناسی متشکل از نخبگان دانشگاهی و اقتصاددانان در کنار گروه کارگری، کارفرمایی و دولت در جلسات شورای عالی کار حضور یابند و یک یا دو نماینده مجلس نیز به روند برگزاری این جلسات کمک کنند تا با تشکیل یک کمیته جامع و کارشناسی، ابعاد دستمزد با نگاه علمی تر بررسی شود.

وی به گفته این کارشناس حوزه کار، نگاه به مقوله دستمزد و تعیین آن باید دانشگاهی و علمی و مبتنی بر شرایط روز اقتصادی باشد تا دستمزد واقع پیشانه تر تعیین شود.

مدیر مرکز تحقیقات آب و فاضلاب موسسه تحقیقات آب مطرح کرد:

ضرورت ملزم شدن ساختمان‌های جدید به سیستم بازچرخانی آب

مدیر مرکز تحقیقات آب و فاضلاب موسسه تحقیقات آب وزارت نیرو گفت: ضروری است با توجه به وضعیت منابع آب، ساختمان‌های جدیدی که احداث می‌شوند ملزم به داشتن سیستم‌های بازچرخانی آب شوند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، عباس اکبرزاده افزود: اخیراً رئیس شورای شهر، شهردار را ملزم کرد که لایحه‌ای به شورا بیاورد که مشابه اصفهان و مشهد، مصوبه‌هایی در خصوص بازچرخانی آب در ساختمان‌ها داشته‌باشند.

وی ادامه داد: این موضوعی است که در استراتژی‌های خروجی نقشه راه تصفیه فاضلاب که توسط مرکز تحقیقات آب و فاضلاب تدوین شده بود، نیز مورد تاکید قرار گرفته بود.

عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات آب وزارت نیرو خاطرنشان کرد: پیشنهاد ما این است که با توجه به اینکه ساخت و ساز در حال انجام است و شهرهای جدیدی نیز ساخته می‌شوند در اولویت نخست، ساختمان‌های جدید و به‌ویژه در ساخت شهرهای جدید هم در فاز طراحی و هم در اجرا همه تمهیدات و تجهیزاتی که در فرآیند بازچرخانی آب لازم است را در نظر بگیرند.

اکبرزاده گفت: اگر قرار است این کار انجام شود بایستی در قالب مباحث الزامی ساخت مسکن و در بستر قانونی انجام شود.

وی ادامه داد: سال ۱۴۰۰ در این خصوص یک راهنما تدوین شد؛ اما به خاطر اینکه راهنما بود و الزامی نبود نتوانست منشأ تحولی در ساخت مسکن باشد.

مدیر مرکز تحقیقات آب و فاضلاب موسسه تحقیقات افزود: اگرچه تعدادی از سازندگان مسکن به طور خودجوش طراحی و ساخت سامانه‌های بازچرخانی را در ساختمان‌های خود در دستور کار قرار داده‌اند؛ ولی اجرای عمومی آن همان گونه که توضیح داده شد مستلزم الزام قانونی است.

اکبرزاده در باره وضعیت استفاده از پساب در کشور گفت: برای استفاده از پساب سیستم‌های تصفیه فاضلاب از گذشته بحث‌هایی مطرح بود و نهایت از سال ۱۳۹۵ تدوین نقشه راه سیستم‌های تصفیه فاضلاب مطرح شد که نتایج آن در دسترس است.

وی ادامه داد: همان زمان مرکز تحقیقات آب و فاضلاب به عنوان مجری این طرح مباحث مربوط را در همایش‌ها و نشست‌ها مطرح و پیگیری می‌کرد.

مدیر مرکز تحقیقات آب و فاضلاب موسسه تحقیقات آب افزود: اسال آن پیگیری‌ها و پیشنهادهای ارائه شده در نقشه راه چوب حراج داد و قدری امیدواری ایجاد کرد البته نباید از نظر دور داشت که وضعیت منابع آبی هم در این خصوص بی‌تاثیر نبود.

اکبرزاده خاطرنشان کرد: مهم‌ترین اتفاقی که در این اوضاع در حوزه استفاده از سیستم‌های تصفیه فاضلاب و به‌ویژه بازچرخانی به عنوان منابع غیرمتعارف که مجبور هستیم بخشی از کمبود آب را توسط این روش جبران کنیم افتاد مصوباتی بود که اسمال صادر شد.

وی گفت: این مصوبه که به صورت مشترک توسط شرکت مهندسی آب و فاضلاب و شرکت مدیریت منابع آب مصوب و ابلاغ شد الزام صنایع مختلف به تامین آب مورد نیاز از پساب است.

مدیر مرکز تحقیقات آب و فاضلاب موسسه تحقیقات آب ادامه داد: مصوبه مذکور نقطه عطفی محسوب می‌شود که با توجه به کمبود آب، در وهله اول صنایع به دلیل آنکه می‌توانند از زمین افزوده بالایی ایجاد کنند نباید از آب باکیفیت آب که می‌تواند به مصرف شرب برسد جهت تامین نیازهای آب خنک‌کننده‌ها و یا فرایندهای تولیدی خود استفاده کنند.

مدیر مرکز تحقیقات آب و فاضلاب موسسه تحقیقات آب افزود: این مصوبه صادر و ابلاغ شده؛ ولی طبیعتاً اجرای آن ممکن است کمی زمان بر باشد.

بازار خودرو تکان خورد

تغییر قیمت‌ها در بازار خودرو ادامه دارد و به گفته فعالان بازار، هر روز بازار قیمت‌های جدیدی را به خریداران اعلام می‌کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از خبر آنلاین، آن‌طور که از روند بازار حاکی است، قیمت خودرو در مسیر صعودی حرکت می‌کند و به نظر می‌رسد عامل مهم افزایش قیمت خودرو، دلار باشد. به باور فعالان بازار، تکان قیمت‌ها همچنان در بازار ادامه دارد.

برخی کارشناسان اعتقاد دارند که تغییر شیوه عرضه خودرو می‌تواند مسکنی باشد که در نهایت به‌صورت موقت بازار را کنترل کند.

به گفته آنها، تا زمانی که میزان عرضه و تقاضا به تعادل نرسد، شرایط اقتصادی بهبود نیابد و نرخ دلار به ثبات بلندمدت نرسد، بازار خودرو ملتهب می‌ماند.

گزارش‌های میدانی از بازار خودرو نشان می‌دهد که در حال حاضر پراید ۱۱۱ در بازار ۲۹۰ میلیون تومان قیمت دارد و پراید ۱۳۱ نیز به قیمت ۲۸۵ میلیون تومان فروخته می‌شود.

این در شرایطی است که پژو ۲۰۶ تیپ ۲ مدل ۱۴۰۱ دیروز در بازار ۵ میلیون تومان گران شد و به قیمت ۴۷۰ میلیون تومان رسید اما پژو ۲۰۶ تیپ ۵ مدل ۱۳۹۹ بدون تغییر قیمت، به نرخ ۵۰۰ میلیون تومان فروخته شد.

اما قیمت پـژو ۲۰۷ اتوماتیک TU5P مدل ۱۴۰۱ در بازار، ۷۵۰ میلیون تومان اعلام می‌شد و این در حالی است که این خودرو یک روز قبل ۱۰ میلیون تومان ارزان‌تر بود. پژو۴۰۵ بنزینی نیز به قیمت ۴۲۰ میلیون تومان به فروش رفت. در بازار پژوپارس اتوماتیک مدل ۱۳۹۹ در حدود ۶۱۵ میلیون تومان قیمت دارد.

بنا به این گزارش، در بازار خودرو قیمت سمند EF7 به حوالی ۴۶۰ میلیون رسید و تارا دندای ۴۳۰ میلیون تومان قیمت خورد که نسبت به روز گذشته ۱۰ میلیون گران شده است.

دنا اتوماتیک توربوپلاس نیز به قیمت ۷۲۵ میلیون فروخته شد که به معنای افزایش ۵ میلیونی طی روز گذشته است. همچنین قیمت رانا پانورامایلاس به ۵۲۵ میلیون تومان رسید که به معنای افزایش ۵میلیونی طی مدت گفته شده است.

از سوی دیگر، تیبا صندوق دار SX بنزینی به ۳۱۰ میلیون رسید که نسبت به روز گذشته ۵ میلیون گران شده است. اما قیمت سایپا S دنده ای ۳۱۰ میلیون بدون تغییر ماند.

قیمت کوییک دنده ای R حوالی ۳۲۰ میلیون رسیده است که به معنای افزایش ۵ میلیونی است.

یادداشت

ضرورت احتیاط در تفسیر نرخ بیکاری

برخی از دولتمردان با خوشحالی به کاهش نرخ بیکاری در تابستان ۱۴۰۱ به‌عنوان شاخصی مهم برای نشان‌دادن بهبود وضعیت اقتصادی کشور اشاره می‌کنند، در حالی که بررسی دقیق‌تر تحولات بازار کار در چند سال اخیر، بیانگر تداوم شرایط نامطلوب اقتصادی و بحران بازار کار است. با بررسی عملکرد بازار کار در کنار تحولات کلان اقتصادی می‌توان تصویر دقیق‌تری از وضعیت اشتغال و بیکاری به دست آورد.

الف) شمار شاغلان در تابستان سال ۱۴۰۱ حدود ۳۷۴هزار نفر افزایش یافته است باید در نظر داشت که با شروع همه‌گیری کرونا در تابستان سال ۱۳۹۹ (در مقایسه با سال ۱۳۹۸) بیش از ۲ میلیون نفر شغل خود را از دست دادند. در تابستان سال ۱۴۰۰ که هنوز همه‌گیری ادامه داشت، این روند نزولی ادامه یافت و شمار شاغلان حدود ۱۲۷هزار نفر کاهش پیدا کرد (جدول ۱).

به همین دلیل با وجود افزایش تعداد شاغلان در تابستان سال ۱۴۰۱، تعداد کل شاغلان در تابستان امسال حدود یک‌میلیون نفر کمتر از تابستان ۱۳۹۸ (قبل از همه‌گیری ویروس کرونا)، بوده است. بنابراین هنوز بازار کار ایران نتوانسته است از ضربه کرونا کمر راست کند.

ب) نرخ بیکاری که نشانگر شکاف میان عرضه و تقاضای نیروی کار است، تحت‌تاثیر تحولات عرضه و تقاضای نیروی کار قرار دارد. جمعیت فعال در تابستان سال ۱۴۰۱ در مقایسه با تابستان سال ۱۳۹۸ حدود ۱۵ میلیون نفر کاهش پیدا کرده، در حالی که کاهش اشتغال حدود ۷۲۷هزار نفر است. به سخنی دیگر کاهش بیکاری به دلیل خروج شمار کثیری از جمعیت فعال از بازار کار کشور در فاصله سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱ است که در کاهش نرخ مشارکت نیز انعکاس یافته است. در حالی که در تابستان سال ۱۳۹۸ از هر یک‌صد نفر دارای ۱۵سال سن و بیشتر حدود ۴۵نفر در بازار کار حضور داشته‌اند، این نرخ در تابستان ۱۴۰۱ به ۴۱درصد کاهش یافته است (جدول ۱).

پ) در سال‌های اخیر افزایش اشتغال به قیمت افول کیفیت مشاغل حاصل شده و به همین دلیل افزایش تعداد شاغلان و کاهش نرخ بیکاری شاخصی برای بهبود وضعیت اقتصادی نبوده است. براساس گزارش مرکز آمار ایران در تابستان ۱۴۰۱ حدود ۱۵درصد از شاغلان کمتر از ۴۴ساعت در هفته کار کرده‌اند. در حالی که این نرخ برای سال ۱۴۰۰ معادل ۲۱/۷درصد بوده است. به سخن دیگر، بخش بزرگ و فزاینده‌ای از جمعیت فعال که خواستار اشتغال تمام‌وقت است به فعالیت‌های پاره‌وقت مانند دست‌فروشی روی آورده و کمتر از میزانی که مایل است، کار می‌کنند.

ج) با توجه به قبوه نیروی کار مازاد در واحدهای بزرگ صنعتی و خدماتی، بخش اعظم مشاغل جدید به صورت خوداشتغالی یا در واحدهای با کمتر از ۱۰نفر کارکن ایجاد شده است. در فاصله تابستان ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ حدود ۴۲۷هزار شغل جدید در بخش خدمات ایجاد شده، در حالی که در بخش صنعت رشد شمار شاغلان حدود ۱۲۳هزار نفر بوده و بخش کشاورزی بیش از ۳۰۰هزار شغل را (عمدتا به دلیل بحران آب) از دست داده است. بخش اعظم مشاغل خدماتی شامل دست‌فروشی، خرده‌فروشی و فعالیت در بخش حمل‌ونقل است. براساس گزارش‌های رسمی در سال ۱۴۰۰ حدود یک‌میلیون نفر به رانندگان یکی از تاکسی‌های اینترنتی ایران افزوده شده است. بسیاری از این رانندگان کسانی هستند که شغل خود را در واحدهای تولیدی از دست داده و ناگزیر به رانندگی روی آورده‌اند.

در ایران، مشابه بسیاری دیگر از کشورهای درحال توسعه در آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین پدیده اشتغال بدون رشد مشهود است. در شرایط رکود و کسادی اقتصاد، مشاغل مولد، پایدار و رسمی کاهش یافته و سهم مشاغل خدماتی، غیررسمی و ناپایدار با بهره‌وری پایین به نحو قابل توجهی افزایش می‌یابد. رشد چشمگیر و ناثرانگیز دست‌فروشی در شهرهای بزرگ و کوچک، افزایش سریع تعداد رانندگان تاکسی‌های اینترنتی، شمار کثیر فروشگاه‌های کوچک خرید و فروش و تعمیرات موبایل و... عارضه‌های کاهش سرمایه‌گذاری و تولید و افزایش اشتغال به قیمت کاهش بهره‌وری است.

د) یکی از اهداف مهم کشورهای مختلف جهان، از جمله جمهوری اسلامی ایران، مقابله با فقر است. متاسفانه در سال‌های اخیر فقر در ایران گسترش یافته که یکی از علل مهم آن وضعیت نامساعد بازار کار است. در میان اقتصاددانان اختلاف‌نظری وجود ندارد که در دوران رونق و بهبود شرایط در بازار کار مزد واقعی افزایش و در مقابل در دوران رکود مزد واقعی کاهش می‌یابد. گستردگی فقر میان مشاغل رشدکم وضعیت نامساعد بازار کار است. براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس حدود ۳۰درصد جمعیت کشور زیر خط فقر قرار دارد و بسیاری از جوینده‌گان کار، به‌ویژه زنان جویای کار، مجبور شده‌اند تا اگزیر مشاغلی با مزدهای پایین و بدون پوشش بیمه و بازنشستگی را می‌پذیرند.

ه) در اوج رکود پس از خروج آمریکا از برجام و اعمال تحریم‌های سخت علیه ایران، زمانی که رشد تولید ناخالص ملی در سال ۱۳۹۷ معادل منفی ۴/۷درصد و در سال ۱۳۹۸ برابر با منفی ۴/۷درصد بود، تعداد شاغلان کشور سالانه به ترتیب ۵۲۰ و ۴۸۰هزار نفر افزایش یافت. این رشد اشتغال که به قیمت کاهش بهره‌وری و تنزل کیفیت مشاغل حاصل شده بود، هیچ‌گاه به‌عنوان شاخصی نشانگر بهبود وضعیت اقتصادی قابل پذیرش نبود. در شرایط کنونی اقتصاد ایران همچنان با چالش‌های جدی تورم بسیار بالا، فرار سرمایه‌های مادی و فکری و رشد منفی سرمایه‌گذاری خالص از کشور دست به گریبان است. در نماه اول سال ۱۴۰۱ رشد اقتصادی ۳/۳درصد بوده که در نماه دوم به دلیل کاهش تقاضای موثر و قطع برق و گاز در فصل زمستان، فعالیت بسیاری از واحدهای تولیدی و خدماتی با وقفه‌های جدی مواجه شده است و به احتمال زیاد کاهش خواهد یافت و رشد اقتصادی سال ۱۴۰۱ کمتر از ۳درصد خواهد بود.

در شرایطی که عملکرد اقتصادی ایران در دهه گذشته نامطلوب بوده و شکاف میان ایران و بسیاری از کشورهای منطقه تعمیق شده، ترسیم تصویری زیبا از بازار کار بعصرف کاهش نرخ بیکاری که عمدتا ناشی از کاهش نرخ مشارکت بوده است، گرهی از مشکلات اقتصادی نخواهد گشود. کسانی که با تکیه بر برخی از شاخص‌ها مانند نرخ بیکاری و بی‌توجهی به شاخص‌هایی دیگر مانند رشد منفی سرمایه‌گذاری و بهره‌وری نیروی کار تلاش می‌کنند وضعیت اقتصادی را مطلوب جلوه دهند و ایجاد تحولات اساسی در سیاست‌های داخلی و خارجی کشور را ضروری نمی‌دانند، در عمل مسئول تداوم مشکلات اقتصادی و پیامدهای اجتماعی آن هستند.

دکتر زهرا کریمی
عضو هیات علمی دانشگاه مازندران
Alborz.payam@gmail.com